

**MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn... 18.08.06... zał.....
nr... 173... podpis.....

KANCELARIA SENATU
BIURO PREZYDIALNE
wpłynęło dn... 18.08.06...
nr... 4369... podpis.....

Warszawa, 11.08.2006r.

DUS-07-509-KP/06

Szanowny Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku

W związku z wystąpieniem Pana Marszałka z dnia 2 sierpnia br., znak BPS/DSK-043-491/06, dotyczącym oświadczenia złożonego przez senatora Czesława Ryszkę w sprawie Pana Stanisława Lisowskiego, któremu ZUS odmawia wypłaty rekompensaty, uprzejmie wyjaśniam, że - w oparciu o ustawę z dnia 6 marca 1997r. o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent (jednolity tekst: Dz. U. z 2000r. Nr 23, poz. 294) - jednorazowe rekompensaty pieniężne wypłacane są również tym osobom, które przed dniem 15 listopada 1991r. były emerytami i rencistami uprawnionymi do wzrostu lub dodatku z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jednak nie zgłosiły wniosku o jego przyznanie.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizował przepisy tej ustawy na podstawie dokumentów dotyczących zatrudnienia, znajdujących się w aktach emerytalno-rentowych. Uwzględnił więc tych wszystkich emerytów i rencistów, którym wypłacał dodatki do świadczeń. Osoby, które - tak, jak Pan Lisowski - takich dodatków nie pobierały, a więc organy rentowe nie miały informacji o ich uprawnieniach, były pomijane na listach uprawnionych do rekompensaty.

Uwzględnienie nazwisk tych osób było możliwe wyłącznie w drodze wniosku, o którym mowa w art. 18 ust. 4 powołanej ustawy z dnia 6 marca 1997r., po przedstawieniu tytułu do uzyskania rekompensaty, tzn. świadectwa o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Ustawa ta w art. 19 ust. 2 stanowi, że odwołanie od decyzji odmawiającej zamieszczenia w spisie podlega rozstrzygnięciu na zasadach i w trybie przewidzianych w odrębnych przepisach dotyczących rozstrzygania sporów. W przypadku posiadania statusu emeryta lub rencisty, uprawnionego przed dniem 15 listopada 1991r. do wzrostu lub dodatku z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, dalszy ciąg postępowania prowadzonego przez organ emerytalno-rentowy, zakończonego przez ten organ wydaniem decyzji, stanowi - w myśl art. 118 ust. 7 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) - postępowanie przed Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych - Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm. - na podstawie art. 477⁹-477^{14a} ustawy z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego - Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.).

Z załączonych do oświadczenia Senatora Ryszki dokumentów wynika, że p. Lisowski skorzystał z możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej. Stosownie do art. 365 § 1 Kpc prawomocny wyrok sądu będzie wiążący nie tylko dla stron i sądu, który go wydał, lecz również dla innych sądów i innych organów państwowych, a więc także dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Przedstawiając powyższe pragnę jednocześnie wyjaśnić, że nadzór Ministra Pracy i Polityki Społecznej nad zgodnością działań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z obowiązującymi przepisami prawa, przewidziany w art. 66 ust. 2 powołanej wyżej ustawy z dnia 13 października 1998r o systemie ubezpieczeń społecznych, ma jedynie ogólny, merytoryczny charakter.

Ustawa wyraźnie zaznacza, że może on być sprawowany wyłącznie z punktu widzenia zgodności działań Zakładu z obowiązującymi przepisami. Nie oznacza to natomiast możliwości władczego wkraczania w kompetencje zastrzeżone dla Zakładu jako osoby prawnej, a więc zarówno możliwości oceny, czy zaistniały wszystkie przesłanki uzasadniające przyznanie prawa do świadczeń przysługujących z tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, jak i ingerowania w decyzje wydawane przez uprawnione do tego organy emerytalno-rentowe.

Minister Pracy i Polityki Społecznej nie jest bowiem organem odwoławczym od decyzji ZUS-u w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego – nie może więc zmieniać, uchylać decyzji organów ZUS, jak również stwierdzać jej nieważności.

Każdorazowa ocena prawidłowości postępowania organu rentowego jest możliwa dopiero po analizie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy.

Organami rentowymi, które (zgodnie z art. 83 w/w ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) wydają prawomocne decyzje w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń przysługujących z ubezpieczeń społecznych są oddziały i inspektoraty ZUS-u, natomiast organem właściwym do rozpatrywania skarg i wniosków dotyczących zgodności działań tych jednostek z obowiązującymi przepisami jest Centrala ZUS w Warszawie.

Ponieważ w świetle przedstawionych przez p. Lisowskiego dokumentów wątpliwość może budzić data zgłoszenia do Oddziału ZUS w Częstochowie formalnego wniosku o umieszczenie zainteresowanego w spisie osób uprawnionych do rekompensaty, dlatego też kopie tych dokumentów przekazuję Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych celem zbadania prawidłowości rozstrzygnięcia zawartego w wydanej przez organ rentowy decyzji oraz przesłania Panu Marszałkowi stosownych wyjaśnień.

Z poważaniem

MINISTER

z up.

Romuald Poliški
Romuald Poliški

PODSEKRETARZ STANU